

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з наукової роботи та міжнародного
співробітництва

Володимир СРМАЧЕНКО

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ АУДИТУ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань 07 *Управління та адміністрування*
Спеціальність 071 *Облік і оподаткування*
Освітній рівень *третій (освітньо-науковий)*
Освітня програма *Облік і оподаткування*

Статус дисципліни *вибіркова*
Мова викладання, навчання та оцінювання *українська*

Завідувач кафедри
обліку і бізнес-консалтингу

Андрій ПИЛИПЕНКО

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри *обліку і бізнес-консалтингу*
Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Розробник:
Лядова Юлія Олександрівна, к.е.н., доц. кафедри обліку і бізнес-консалтингу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри-розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Теоретико-методичне забезпечення контролю якості аудиту – навчальна дисципліна, що вивчає теоретичний базис та методичне забезпечення контролю якості аудиту відповідно до міжнародних стандартів аудиту в контексті визначення аудиту як професійної діяльності, пов'язаної з інформаційним ризиком, метою якої є висловлення незалежної професійної думки стосовно достовірності фінансової інформації.

Наразі є дуже актуальною і необхідною цільова підготовка фахівців, спроможних розуміти та розвивати теоретико-методичне забезпечення контролю якості аудиту, відповідно до вимог Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (далі - МСА) в епоху Digital. Оскільки в умовах цифрової трансформації економіки значними темпами збільшуються обсяги та ускладнюються структури фінансових даних компаній, використовуються нові форми та способи контролю, підвищуються вимоги до якості аудиторських перевірок, що нерозривно пов'язано з відповідальністю аудиторів.

Мета навчальної дисципліни: формування у майбутніх докторів філософії здатності до розуміння та розвитку теоретичних, методичних та організаційних засад контролю якості аудиторських послуг в умовах трансформації діяльності вітчизняних суб'єктів аудиторської діяльності у відповідності до міжнародних стандартів.

Об'єктом навчальної дисципліни є система контролю якості аудиторської діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні, практичні та методичні аспекти дослідження процесу внутрішнього та зовнішнього контролю якості аудиторської діяльності.

Основними завданнями дисципліни є:

- надання здобувачам розуміння ролі та призначення контролю якості аудиту;
- використання сучасних підходів до формування теоретико-методичного забезпечення контролю якості аудиторської діяльності;
- дослідження перспектив розвитку системи контролю якості аудиту та її основних елементів;
- усвідомлення організаційного та методологічного базису контролю якості аудиту;
- дослідження впливу сучасних концепцій обліку, аналізу та контролю на формування та розвиток теоретико-методичного забезпечення контролю якості аудиторської діяльності.

Курс	1А
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Фінанси	Підготовка дисертації
Фінансовий облік	
Аудит	
Організація і методика аудиту	
Економіко-математичні методи	
Міжнародні стандарти аудиту та податкове консультування	
Основи наукових досліджень	

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
1	2
Знання загальних положень теоретико-методичного забезпечення якості аудиту	демонструвати знання мети та завдань теоретико-методичного забезпечення контролю якості аудиту
	виявляти знання загальних понять сутності аудиту, якості аудиту, організації, технології, методики здійснення аудиторських перевірок та перевірок якості останніх
	демонструвати навички використання спеціальної термінології в сфері міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг
Здатність визначати індикатори якості аудиту та контролювати їх дотримання в практичній діяльності	виявляти навички володіння принципами використання міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг в ході перевірок суб'єктів господарювання різних форм власності
	вміння організувати дієву систему внутрішнього контролю якості САД
	застосовувати методи та процедури контролю якості в аудиторській діяльності
	мати здатність розвивати теоретико-методичне забезпечення контролю якості аудиту в контексті реформування аудиту в Україні

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Роль та призначення теоретико-методичного забезпечення контролю якості аудиту

- 1.1. Зміст та значення дисципліни «Теоретико-методичне забезпечення контролю якості аудиту»
- 1.2. Теоретичний базис, що забезпечує контроль якості аудиторських перевірок
- 1.3. Міжнародні нормативні правові акти, стандарти, кодекси, що регламентують практичну реалізацію аудиторських процедур та процедур контролю якості

Тема 2. Система контролю якості аудиту та її основні елементи

- 2.1. Суб'єкти контролю якості аудиту та їх правовий статус
- 2.2. Забезпечення якості аудиторських послуг Міжнародною федерацією бухгалтерів
- 2.3. Процес застосування Концептуальної основи якості аудиту
- 2.4. Елементи системи контролю якості нарівні суб'єкта аудиторської діяльності (далі – САД)

Тема 3. Організація контролю якості аудиту

- 3.1. Організація зовнішнього контролю якості аудиторських послуг

3.2. Внутрішній контроль якості САД. Організація роботи аудиторського комітету.

3.3 Алгоритм побудови системи контролю якості для САД

Тема 4. Методичний базис контролю якості аудиторських послуг

4.1. Визначення ідентифікаторів якості аудиту

4.2. Методика перевірки наявності внутрішніх стандартів та їх відповідності міжнародним стандартам аудиту

4.3. Методика перевірки організації та ефективності функціонування системи внутрішнього контролю якості аудиту

4.4. Методика контролю якості окремої аудиторської послуги

Тема 5. Аудиторська реформа в Україні та її вплив на якість аудиторських послуг

5.1. Суть та значення аудиторської реформи

5.2. Аналіз кращих практик організації системи контролю якості аудиторських послуг

5.3. Впровадження практики ЄС з бухгалтерського обліку, фінансової звітності та аудиту в Україні

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни з метою досягнення очікуваних результатів навчання, передбачено застосування як активних, так і інтерактивних технологій навчання, які передбачають застосування наступних методів:

інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу – для засвоєння лекційного матеріалу;

евристичний метод – для підготовки завдань, винесених на самостійну роботу;

на практичних (семінарських) заняттях застосовуються продуктивні методи навчання, що спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, а саме: дискусії (Тема 1, 2, 5), бесіди (Тема 3, 4, 5), презентації (Тема 1-5), моделювання професійних ситуацій (Тема 3, 4), робота в малих групах (Тема 3-4), індивідуальна дослідницька робота (Тема 1, 5).

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання.

Оцінювання результатів навчання студентів за допомогою контрольних заходів, які включають **поточний і підсумковий контроль**.

Поточний контроль знань здобувача проводиться під час практичних занять та передбачає оцінювання здобувачів за такими видами активності:

- 1) виконання та захист практичних завдань (максимально 30 балів);
- 2) ІНДЗ (максимально – 40 балів);
- 3) творче завдання (максимально – 20 балів);
- 4) поточна контрольна робота (максимально – 10 балів).

За виконання практичних завдань на практичних заняттях нараховується 3 бали, які розподіляються за наступними критеріями:

1 бал – завдання виконано з деякими помилками та здано без захисту;

2 бал – завдання виконано вірно та здано без захисту;

3 бали – завдання виконано вірно та захищено звіт відповідно до графіку навчального процесу.

Максимальна можлива сума балів, набраних на практичних (семінарських) заняттях –

30 балів.

Самостійна робота оцінюється шляхом перевірки виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (далі – ІНДЗ) та підготовки творчого завдання.

ІНДЗ опрацьовуються здобувачами в межах годин, винесених на самостійну роботу. Всього протягом семестру заплановано виконання чотирьох завдань - по 10 балів за кожне. Виконані завдання завантажуються студентами у відповідний елемент курсу на сайті ПНС, після чого викладач перевіряє їх, надає рекомендації та відповідну оцінку. Максимальна сума балів, набраних за ІНДЗ – 40 балів.

Творче завдання (максимальна оцінка - 20 балів). Вимоги до виконання творчого завдання розміщено на сайті ПНС.

Творче завдання - презентація матеріалу за обраною темою:

20 балів – зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження відбиває пояснення й висновки стосовно поставлених завдань; робота відповідає предмету та об'єкту дослідження;

15 балів – зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, в запропонованій презентації результатів дослідження подано пояснення й висновки стосовно поставлених завдань щодо обраної тематики;

10 балів– зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження, подано пояснення й висновки стосовно поставлених завдань; проведено достатнє дослідження стану об'єкту дослідження відповідно меті обраної тематики, але недостатньо коректне визначення напрямків вирішення поставлених завдань, що впливає на коректність висновків;

5 балів – зміст та структура виконаного матеріалу не відповідають меті дослідження;

0 балів – виконання матеріалу відсутнє.

Максимальна сума балів, набраних за самостійну роботу – 60 балів; мінімально можлива – 0 балів.

Складання поточної контрольної роботи передбачає тестування на сайті ПНС.

Підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу. Залік виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) дорівнює кількості балів семестрового заліку. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Здобувача слід вважати **атестованим**, якщо підсумкова оцінка з навчальної дисципліни дорівнює або перевищує 60 балів.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Змістовний модуль 1. Загальні положення міжнародних стандартів аудиту та особливості їх застосування				
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція « Роль та призначення теоретико-методичного забезпечення контролю якості аудиту»		
	Практичне заняття	Обговорення проблемних питань за темою. Дослідження теоретичного базису категорії якості. Вирішення ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою заняття. Виконання ІНДЗ №1 «Наслідки недотримання аудиторськими фірмами принципів якості аудиту».	Перевірка ІНДЗ	10
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Система контролю якості аудиту та її основні елементи»		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою «Алгоритм побудови системи контролю якості для САД». Обговорення проблемних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	6
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 2. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою заняття. Виконання ІНДЗ №2 «Моніторинг системи контролю якості аудиторської діяльності фірми».	Перевірка ІНДЗ	10

Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Організація контролю якості аудиту»		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою «Елементи системи контролю якості нарівні суб'єкта аудиторської діяльності (далі – САД)». Обговорення проблемних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	6
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 3. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою заняття. Виконання ІНДЗ №3 «Оцінка аудиторського завдання».	Перевірка ІНДЗ	10
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Методичний базис контролю якості аудиторських послуг»		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою «Методика перевірки наявності внутрішніх стандартів та їх відповідності міжнародним стандартам аудиту, методика перевірки організації та ефективності функціонування системи внутрішнього контролю якості аудиту». Обговорення проблемних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	6
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 4. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою заняття.		

		Виконання ІНДЗ №4 «Розробка Внутрішньофірмового стандарту "Політики та процедури системи внутрішнього контролю якості аудиторської діяльності" для аудиторської фірми».	Перевірка ІНДЗ	10
Тема 5.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція « Аудиторська реформа в Україні та її вплив на якість аудиторських послуг»		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою «Аналіз кращих практик організації системи контролю якості аудиторських послуг». Обговорення проблемних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	6
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 5. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою заняття. Виконання творчого завдання та підготовка презентації за результатами дослідження.	Творче завдання	20
Поточна контрольна робота			10	
ЗАЛІК (Усього)				100

Рекомендована література

Основна

1. Аудит: Навчально-методичний посібник для організації самостійної та індивідуальної роботи студентів напрямів підготовки "Облік і аудит" та "Фінанси і кредит" / Самородова Н.М., Дікань Л.В., Голуб (Лядова) Ю.О. Харків: ХІБС НБУ, 2012. 209 с.
2. Василюк М.М. Концептуальні основи якості аудиту: монографія. ІваноФранківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. 588 с.
3. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. – К. : Видавництво Ліра-К, 2019. – 324 с.
4. Фінансовий контроль: міжнародний досвід: науково - практичне видання / за ред. професора Г.М. Азаренкової. Київ: УБС НБУ, 2013. 429 с.
5. Державний аудит : підручник / Л. В. Дікань, О. В. Кожушко, Ю. О. Лядова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 412 с.

Додаткова

6. Василюк М.М. Якість аудиторських послуг: методологія, організація, парадигма розвитку: монографія. Івано-Франківськ: Видавництво ДВНЗ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2015. 259 с.

7. Дрозд І.К. Управління ефективністю аудиторських послуг. Концепція ефективності в аудиті: монографія / В.А. Абасов, Н.М. Заєць, та ін. / за редакцією І.К. Дрозд – К.: «ТОВ Видавництво «СОВА», 2019. 320 с.

8. Аудит: методика і організація : навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с.

9. Бычкова С.М., Итыгилова Е.Ю. Контроль качества аудиторской деятельности / Монографія, 2019. URL: <https://www.researchgate.net/publication/330564167>

10. Костирко Л.А., Лубенченко О.Е., Костирко Р.О. Міжнародні стандарти контролю якості і аудиту: навчальний посібник. – Северодонецк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. С. 89-91

Інформаційні ресурси

11. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система навчальної дисципліни «Теоретико-методичне забезпечення контролю якості аудиту») URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7608>

12. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>

13. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

14. Офіційний сайт Аудиторської палати України URL: <https://www.apu.com.ua>

15. Офіційний сайт Спілки аудиторів України URL: <http://www.spilka-audit.org.ua>

16. Офіційний сайт Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (ОСНАД)/The Audit Public Oversight Body of Ukraine URL: http://www.apob.org.ua/?page_id=206

17. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016-2017 року. URL: <https://www.apu.net.ua/component/content/article/2-uncategorised/1151-miznarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-2016-2017>

18. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

19. International Standard on Quality Control (ISQC) 1 – IFAC. URL: <https://www.ifac.org/system/files/downloads/a007-2010-iaasb-handbook-isqc-1.pdf>

20. Офіційний сайт INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS. URL: <https://www.ifac.org>